

Roma Integration is co-funded by

RomaIntegration

ODGOVORNO BUDŽETIRANJE PREMA ROMIMA

TIVAT, 9-10. MAJ 2019.

Dinamika radionice - prvi dan

- Uvod i predstavljanje
- Pregled nacionalne strategije, akcionalih planova i drugih izvještaja
- Stakeholderi (nacionalni I nadnacionalni), izvori finansiranja
- Budžetski ciklus u Crnoj Gori
- Metodologija 5 koraka budžetiranja
 - Korak 1. - Kategorizacija budžetskih programa
 - Korak 2. - Analiza usklađenosti sadržaja politike

Roma Integration is co-funded by

Dinamika radionice - drugi dan

- Metodologija 5 koraka budžetiranja
 - Korak 3. - Analiza budžeta
 - Korak 4. - Ocjena izvršenja budžeta
 - Korak 5. - Sažetak budžeta odgovornog prema Romima
- Sesija za odabir 2 programa koji će biti uključeni u budžet za
- Feedback

Uvod i predstavljanje

- IEDC Bled school of management
- UNDP konsultant
- Izvršni direktor Fidelity consulting doo Podgorica
 - EBRD konsultanti za SBS
 - AmCham
 - NATO kod

Roma Integration is co-funded by

Pregled nacionalne strategije, akcionalih planova i drugih izvještaja

Roma Integration is co-funded by

Zakonski okvir u Crnoj Gori

- Dekada uključivanja Roma 2005-2015
- Strategija za poboljšanje položaja populacije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2008-2012
- Strategija za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2012 - 2016.
- Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana od 2016 do 2020 . godine

Podaci iz Strategije (SSI)

- 6.251 Roma, 1,01% ukupnog stanovništva
- 2.054 Egipćana, 0,33% ukupnog stanovništva
- Romskim jezikom govori 5.169 osoba (najčešći Gurbetski dijalekt)
- Ključni i opšti cilj Strategije jeste **socijalna inkluzija Roma i Egipćana** kroz poboljšanje socio-ekonomskog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori.

Stanovanje

- Podgorica, Nikšić, Berane, Tivat, Ulcinj, Herceg Novi
- 60% živi u neuslovnim lokacijama (30% u barakama, 37% limenim objektima, i oko 3% u objektima od drugog materijala).
- 47% domaćinstva imaju kupatilo, 81.7% imaju struju, a kanalizaciju 39%

Stanovanje - ciljevi

- Cilj 1.1 Izgradnja socijalnih stanova u Podgorici, Nikšiću i Beranama
- Cilj 1.2 Poboljšanje uslova stanovanja Roma i Egipćana
- Cilj 1.3 Legalizacija romskih i egipćanskih naselja i/ili objekata
- Cilj 1.4 Izmještanje (realokacija) romskih i egipćanskih naselja i/ili objekata
- Cilj 1.5 Primjena tzv. *ad hoc* mjera za poboljšanje uslova stanovanja

Obrazovanje

- Manje od jedne trećine završi osnovnu školu, dok 7% njih završi srednje obrazovanje (98% i 86% većinska populacija)
- 21.5% upisuje vrtić (napušta 2,2%)
- 76% upisuje osnovnu školu (napušta 11%)
- 49% upisuje srednju školu (kada završe osnovnu školu)

Obrazovanje - starija populacija

- 38% punoljetnih Roma i Egipćana nema nikakvo obrazovanje.
- 37% imaju nezavršenu osnovnu školu,
- 17% završenu osnovnu školu.
- Treći stepen stručne srpreme završilo je nešto ispod 6% punoljetnih Roma i Egipćana,
- četvorogodišnju srednju školu samo 2.2%.

Obrazovanje - ciljevi

- Cilj 2.1 Povećanje stepena upisa i smanjenje *drop-outa* na svim nivoima obrazovanja
- Cilj 2.2. Povećanje stepena upisa romske i egipćanske djece u predškolsko obrazovanje
- Cilj 2.3 Pospješivanje školskog uspjeha romske i egipćanske djece
- Cilj 2.4 Posebne mjere usmjerenе na smanjenje *drop-outa*
- Cilj 2.5 Podizanje svijesti o značaju obrazovanja

Zdravstvena zaštita

- 40% ocjenjuje stanje kao lose ili veoma lose
- U 26% romskih i egipćanskih domaćinstava živi makar jedna osoba teškog zdravstvenog stanja ili sa invaliditetom
- očekivano trajanje života 55 godina (Crna Gora 76)
- gotovo 12% domaćinstava romske i egipćanske populacije imalo slučaj smrtnog ishoda novorođenčadi

Zdravstvena zaštita - ciljevi

- Cilj 3.1 Povećanje stepena dostupnosti zdravstvenoj zaštiti
- Cilj 3.2 Preventivne akcije i terenske kampanje
- Cilj 3.3 Kampanje informisanja i podizanja svijesti

Zapošljavanje

- Nedostatak obrazovanja i obrazovnih mogućnosti
- diskriminacija i neprihvatanje od strane ne-roma i poslodavaca
- nedostatak ličnih isprava (što je preduslov za dobijanje usluga u oblasti zapošljavanja);
- teška ekonomска и socijalna situacija;
- život u nesigurnim i nestandardizovanim prebivalištima;

Zapošljavanje

- nedostatak garancija u vidu nekretnina i žiranata za podizanje kredita;
- slaba informisanost;
- nepostojanje povjerenja u institucije sistema;
- nedostatak kadrova za edukaciju pripadnika ove populacije;
- socijalna izolacija i nedostatak socijalnih vještina, itd.

Zapošljavanje - ciljevi

- Cilj 4.1 Porast učešća Roma i Egipćana u mjerama APZ
- Cilj 4.2 Povećanje stepena stručne osposobljenosti priпадnika Roma i Egipćana
- Cilj 4.3 Direktne mjere usmjerene na zapošljavanje priпадnika Roma i Egipćana
- Cilj 4.4 Jačanje kapaciteta institucija sistema

Pravni status - ciljevi

- Cilj 5.1 Povećanje stepena upisa u matični registar rođenih
- Cilj 5.2 Nastavak rješavanja zahtjeva IRL i domicilnog stanovništva romske i egipćanske populacije za dobijanje statusa u Crnoj Gori
- Cilj 5.3 Pomoći u dobijanju ličnih dokumenata

SOCIJALNI STATUS I PORODIČNA ZAŠTITA

- 12% romskih i egipćanskih domaćinstava nema nikakvih prihoda
- prosječni prihodi po domaćinstvu jesu između 150,00 i 200,00 EUR
- U 60% slučajeva ključni ili značajni prihodi romskih i egipćanskih porodica jesu socijalna pomoć
- Usluge besplatnih dnevnih obroka koristi redovno oko 5% Roma i Egipćana.
- Invalidinu kao vid pomoći prima 4% Roma i Egipćana.
- Dječiji dodatak, kao jedan od najznačajnijih oblika socijalne pomoći prima preko 20% Roma i Egipćana (60 eura)

SOCIJALNI STATUS I PORODIČNA ZAŠTITA

- Pomoć u školskom priboru dobija gotovo 25% romskih i egipćanskih domaćinstava,
- finansijsku naknadu za porodilje preko 13%, uz njih preko 20% koji su dobili paket za novorođenče.
- gotovo 30% Roma i Egipćana dobilo od opštine neki objekat na privremeno korišćenje,
- smještaj za stare je koristilo skoro 5% Roma i Egipćana,
- preko 26% koristilo smještaj u bolnici ili nekoj psihijatrijskoj ustanovi.
- Pravo na besplatan odmor i rekreaciju je koristilo 4% Roma i Egipćana,
- (preko 3%) onih koji su koristili novčanu pomoć za plaćanje vrtića djeci

SOCIJALNI STATUS I PORODIČNA ZAŠTITA - ciljevi

- Cilj 6.1 Borba protiv nasilja u porodici i nasilja nad ženama
- Cilj 6.2 Prevencija i suzbijanje prosjačenja
- Cilj 6.3 Borba protiv trgovine ljudima
- Cilj 6.4 Sprečavanje sklapanja nedozvoljenog braka

KULTURA, IDENTITET I INFORMISANJE

- Na osnovu istraživanja (CEDEM, 2013)
- preko 22% ispitanika ne želi da Romi žive u njihovoj državi,
- 31.5% ne žele Rome u vlastitom komšiluku,
- 32% bi izbegavali da budu sa Romima saradnici na poslu,
- 43.5% ne želi da mu Romi budu pretpostavljeni na poslu,

KULTURA, IDENTITET I INFORMISANJE

- preko 53% ne žele da im pripadnici romske manjine budu vaspitači djece u školi,
- gotovo 43% bi izbjegavalo da se druži i posjećuje sa Romima.
- Preko 58% ne bi voljelo da vidi Rome na rukovodećim mjestima u državi
- gotovo 70% ne želi sa pripadnicima romske zajednice srodničke veze putem braka.
- preko 46% građana Crne Gore iskazuje distancu prema Romima.

KULTURA, IDENTITET I INFORMISANJE - ciljevi

- Cilj 7.1 Izradnja i jačanje romske kulture i romskog identiteta
- Cilj 7.2 Posebne mjere unapređivanja izdavaštva i mjere usmjerene na značaj romskog jezika
- Cilj 7.3 Mjere usmjerene na sprječavanje i prevenciju diskriminacije od strane većinskog stanovništva
- Cilj 7.4 Podizanje svijesti javnosti o problemima romske i egipćanske populacije u inkluzivnom procesu

Stakeholderi

- Nacionalna Kontakt Osoba za Rome (NRCP)
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava;
- Ministarstvo finansija;
- Ministarsvo unutrašnjih poslova;
- Ministarstvo prosvjete;
- Ministarstvo kulture;
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja;
- Ministarstvo zdravlja;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma;
- Zavod za zapošljavanje Crne Gore;
- Uprava za zabrinjavanje izbjeglica;
- Zajednica opština;
- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima.
- Zajednica opština (Lokalne samouprave);
- Romski savjet;
- Nevladine organizacije.

Praćenje implementacije i finansiranje

- Komisija za praćenje implementacije
- Predstavnici stakeholdera
- Romski savjet
- Romske NVO
- budžet Crne Gore,
- budžet lokalnih zajednica,
- donacije,
- inostrana finansijska podrška

Akcioni plan: 2018 godina

Roma Integration is co-funded by

Akcioni plan - 2018 godina

OBLAST	REALIZOVANO	DJELIMIČNO REALIZOVANO	NEREALIZOVANO
Stanovanje	2	0	0
Obrazovanje	15	1	3
Zdravstvena zaštita	5	0	0
Zapošljavanje	6	1	1
Pravni status	2	0	0
Socijalni status i porodična zaštita	11	0	0
Kultura, identitet i informisanje	10	2	0
UKUPNO	51	4	4
UKUPNO PROCENTUALNO	(86,44%)	6,78%	6,78%

Roma Integration is co-funded by

Akcioni plan - 2018 godina

Stakeholder	Opis mjere	Opis mjere	Iznos
MRSS	1.1.2. Izgradnja socijalnih stanova za IRL/RL	Izgradnja socijalnih stanova u Podgorici, Nikšiću i Beranama	3.990.647 eura - donacije 3.575.779 eur
MLJMP/MP	2.1.2. Obezbeđivanje besplatnih udžbenika za djecu romske i egipćanske populacije I, II i III razreda OŠ	Kupovina i raspodjela udžbenika na početku školske godine	37.108
MLJMP	2.1.4. Povećanje stepena upisa romske i egipćanske djece u srednju školu s posebnim akcentom na djevojčice	Dodijeliti stipendije srednjoškolcima/kama	63.120
MLJMP	2.1.5. Povećanje stepena pripadnika romske i egipćanske populacije na visokoškolste ustanove u CG sa posebnim akcentom na djevojke/žene	Dodijeliti stipendije studentima	23.700

Akcioni plan - 2018 godina

Stakeholder	Opis mjere	Opis mjere	Iznos
MP/ZZŠ	2.2.1. Oslobođanje od plaćanja troškova predškolskog obrazovanja u punom obimu za djecu romske i egipćanske populacije	Prijedlog dopune zakona o predškolskom obrazovanju	3.000
MLJMP	2.3.2. Organizacija zimskih i ljetnjih kampova za najbolje učenike/ce romske i egipćanske populacije VII, VIII i IX razreda		8.158
CSO	2.3.3. Edukacija I trening roditelja	Priprema i izvođenje radionica	300
MP	2.4.1. Upravljanje slučajevima	Nastavak rada već postojećih timova koji prate djecu u riziku od ranog napuštanja škole kao i formiranje novih timova u Opštinama sa značajnim brojem učenika romske i egipćanske populacije	1500

Roma Integration is co-funded by

Akcioni plan - 2018 godina

Stakeholder	Opis mjere	Opis mjere	Iznos
MP	2.4.2 Obezbeđivanje prevoza za romsku i egipćansku djecu	Izrada plana autobuskih linija i prevoz djece	8.000
MP	2.4.5 – Oslobođanje od plaćanja prilikom upisa IV razreda srednje škole		1.000
CSO	2.5.5. Program opismenjavanja i osnovnog obrazovanje odraslih i pripadnika Roma i Egipćana	Realizacija programa opismenjavanja i osnovnog obrazovanja odraslih	95.000
MLJMP	3.2.1 Vakcinacija djece, preventivni zdravstveni pregledi trudnica	Preventivni zdravstveni pregled trudnica- redovne aktivnosti	1.000

Roma Integration is co-funded by

Akcioni plan - 2018 godina

Stakeholder	Opis mjere	Opis mjere	Iznos
ZZZ, CSO, NVO	4.2.1 Realizacija programa obrazovanje i osposobljavanja odraslih	4.2.1.1. Iniciranje izrade novih programa obrazovanja za osposobljavanje za zanimanje, posebno prilagođenih potrebama romske i egipćanske populacije,	10.000
	4.2.1 Realizacija programa obrazovanje i osposobljavanja odraslih	4.2.1.3. Realizacija programa obrazovanje za sticanje stručne kvalifikacije	16.290
ZZZ	4.3.1 Uključivanje Roma i Egipćana u program javnih radova	15.960,00€ ("Neka bude čisto") Ovaj iznos uključuje 3.990,00€ iz budžeta ZZZCG i 11.970,00€ iz budžeta Ministarstva za održivi razvoj i turizam i JP "Morsko dobro" 23.940,00€ - Lokalni javni radovi 3.250,00 - "Osnaži me i uspjeću"	
ZZZ	4.2.1.4 Realizacija programa obrazovanje za sticanje ključnih vještina		75.750

Primjer iz crnogorskog budžeta (Centar za stručno osposobljavanje)

	43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	96.000,00
	431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	96.000,00
0922	4312	Transferi obrazovanju	95.000,00
0922	4318	Ostali transferi pojedincima	1.000,00

Roma Integration is co-funded by

Akcioni plan - 2018 godina

Stakeholder	Opis mjere	Opis mjere	Iznos
MLJMP	6.1.1. Edukacija roditelja, djece, romskih i egipćanskih aktivistkinja, službenika/ca državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici, nasilju nad ženama i maloljetničkim brakovima među romskom populacijom	Priprema i izvođenje obuka	2.695
MLJMP	6.5.1. Organizovati edukacije za romsku i egipćansku zajednicu o antidiskriminaciji, sa posebni akcentom na mlade i žene	Organizovati seminare na temu ljudskih prava i antidiskriminacije	2.680
MLJMP	6.5.2. Organizovati edukacije za mlade pripadnike /ce romske i egipćanske populacije za osnaživanje za participaciju u političkom životu	Organizovati seminare/ radionice za osnaživanje u oblasti političke participacije	2.140
MLJMP	7.3.1. Edukacije o zabrani diskriminacije	Organizacija I realizacija obuka za predstavnike institucija o zabrani diskriminacije	2.680

Akcioni plan - 2018 godina

Stakeholder	Opis mjere	Opis mjere	Iznos
CEKUM,	7.1.3. Manifestacija posvećena romskoj kulturi, afirmacija romske populacije u oblasti kulture	Đurđevdanski dani kulture, zanatstva i tradicije Roma	750
CEKUM	7.1.5. Očuvanje kulturne baštine, multikulturalizma	Romski KUD, prezentacija i karakteristike nošnji u Crnoj Gori	700
MLJMP	7.3.2. Afirmisanje istraživačkog izvještavanja u medijima o procesu socijalne integracije romske i egipćanske populacije u crnogorsko društvo	Konkurs za najbolji istraživački prilog objavljen u medijima na temu "Socijalna integracija Roma u CG" i uručenje nagrade	1.450
MK	7.3.4. Medijsko predstavljanje ključnih pitanja inkluzije romske i egipćanske populacije u društvo	Finansiranje izrade audio-vizuelnih spotova i radio-džinglova, Emitovanje	4.600

Roma Integration is co-funded by

Akcioni plan - finansijski rezime (2018)

Program	Iznos	Broj mjera
Stanovanje	3.990.647 (donacije 3.575.779)	2
Obrazovanje	240.886	15
Zdravstvena zaštita	1.000	5
Zaposljavanje	145.190	6
Pravni status	0	2
SOCIJALNI STATUS I PORODIČNA ZAŠTITA	7.515	11
KULTURA, IDENTITET I INFORMISANJE	10.180	10
Suma bez stanovanja	404.771	51
Suma sa stanovanjem	4.395.418	

Roma Integration is co-funded by

Postojeća problematika

- Ne postoji snažna i opipljiva veza između strategije i budžeta
- Nedostaju indikatori koji se mogu mjeriti
- Nedovoljno precizno definisane ciljane vrijednosti
- Pored ministarstava, postoje i drugi stakeholder u sektorima za koje nema podataka
- Vrijeme nerealno postavljeno
- Izvori finansiranja nisu precizno definisani
- Nedostatak statistike koja pomaže u formulaciji i mjerenu ciljeva

RCC izvještaj: ROMA INTEGRATION (iz 2017. godine)

Roma Integration is co-funded by

RCC- ROMA INTEGRATION (region)

- Mali opipljivi napredak u poslednjih 10 godina
- položaj Roma se u nekim oblastima pogoršao i GAP se produbio (zdravstvo, zapošljavanje i stanovanje)
- RCC je pružio značajnu podršku vladama regiona u brojnim aktivnostima
- Neophodno je pametnije korišćenje resursa kako bi se integracija Roma sprovedla na održiv način

Roma Integration is co-funded by

Evropski okvir za nacionalne strategije za integraciju Roma (NRIS)

- 4 ključne oblasti: Obrazovanje, Zapošljavanje, Stanovanje, Zdravstvena zaštita
- Socijalna inkluzija uključuje sljedeće:
 - Konstruktivni i pragmatični pristup koji smanjuje diskriminaciju
 - Jasno targetiranje
 - Inter-kulturalni pristup
 - Korišćenje tzv. '*mainstream*' mjera
 - Uvažavanje rodnih pitanja
 - Politiku koja se može pratiti i evaluisati (evidence based policy)
 - Korišćenje EU instrumenata
 - Uključivanje regionalnih i lokalnih vlasti
 - Aktivno uključivanje civilnog društva
 - Aktivnu participaciju romske i egipćanske zajednice

Roma Integration is co-funded by

RomaIntegration

ODGOVORNO BUDŽETIRANJE PREMA ROMIMA

TIVAT, 9-10. MAJ 2019.

Stakeholderi i EU politike

Roma Integration is co-funded by

5 temelja strategije

- evaluacija i implementacija prethodne Strategije.
- realna iskustva zaposlenih u institucijama sistema
- značajno ojačan romski i egipćanski NVO sektor
- napravljena je tzv. *meta-analiza* svih Strategija koje se bave pitanjima Roma u ostalim evropskim zemljama
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava 2016. realizovalo je opsežno istraživanje kojim su prikupljeni podaci značajni za bolje razumijevanje svih problema zajednice Roma i Egipćana

Strateški okvir - integrativni pristup

- Usklađenost Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana sa drugim strategijama i Vladinim programima
- Usklađenost sa politikom Evropske unije (Obrazovanje, Zapošljavanje, Stanovanje, Zdravstevna zaštita)
- Strateški pristup
 - (Integrativnost,
 - Dostižnost/ostvarljivost,
 - Aktivna participacija i uključivanje romskog i egipćanskog civilnog društva,
 - Monitoring i evaluacija primjene Strategije,
 - Procjena efekata primjene Strategije,
 - Posebna osjetljivost na inkluziju žena i djece

3 principa strategije

- Princip ravnopravnosti i jednakosti šansi
- Princip nediskriminacije
- Princip desegregacije

Preduslovi budžetiranje odgovorno prema Romima

- Sveobuhvatno razumijevanje integracije Roma
- Politička volja
- Finansijska opredijeljenost
- Uspostavljanje sistema raščlanjenih (razloženih) podataka

Stakeholderi

- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava;
- Ministarstvo finansija;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- Ministarstvo obrazovanja;
- Ministarstvo kulture;
- Ministarstvo za rad i socijalno staranje;
- Ministarstvo zdravlja;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma
- Zavod za zapošljavanje
- Uprava za zbrinjavanje izbjeglica;
- Zajednica opština
- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima
- Monstat
- Romski savjet
- Centar za očuvanje i razvoj kultura nacionalnih manjina
- Crveni krst Crne Gore
- Fond za zaštitu manjina
- Nevladine organizacije;
- Parlament
- Mediji

Uloge i obaveze

- Ministarstvo finansija igra centralnu i ključnu ulogu u budžetiranju..
- Resorna ministarstva odgovorna su za pripremu i podnošenje procjena budžeta Ministarstvu finansija i za izvršenje budžeta po sektorskim politikama i prioritetima.
- Kabinet predsjednika Vlade i/ili potpredsjednika Vlade zadužen je za konačne odluke/diskusiju o strateškim prioritetima.
- Nacionalna Kontakt Osoba za Rome (NRCP odgovoran za integraciju Roma na nivoциje vlade, zadužen da koordinira i prati cijelokupan proces integracije Roma.

Uloge i obaveze

- Organi lokalne samouprave i javna preduzeća koja su zadužena za unaprjeđenje položaja Roma, a koji koriste sredstva iz javnog budžeta.
- Parlament usvaja javni budžet na osnovu vladinog prijedloga (Poslanici)
- Organizacije civilnog društva, istraživači, naučnici i druge interesne grupe (IPA)
- Zavod za statistiku treba da obezbijedi podatke i nacionalnu statistiku za indikatore uticaja politike.
- Mediji treba da se angažuju na promociji budžetiranja odgovornog prema Romima

Izazovi u budžetiranju

- Integracija Roma trenutno se budžetira kroz akcione planove za integraciju Roma.
- Akcioni planovi ponekad odstupaju ili nisu potpuno sinhronizovani sa budžetima relevantnih resornih ministarstava.
- Faza razvoja javnih finansijskih programskog budžetiranja
- Limiti potrošnje zbog mjera konsolidacije
- Nedostatak sumarnih i razloženih informacija o krajnjim korisnicima takođe snažno utiče na budžetski proces.
- Nedostatak novca + preslikavanje budžeta = donacije

Zakon o budžetu Crne Gore za 2019. godinu

3291		Program: Unapređenje položaja RE populacije	163.601,00
	4	Izdaci	163.601,00
	41	Tekući izdaci	163.601,00
	413	Rashodi za materijal	1,00
0860	4131	Administrativni materijal	1,00
	414	Rashodi za usluge	163.600,00
0860	4141	Službena putovanja	3.600,00
0860	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	150.000,00
0860	4149	Ostale usluge	10.000,00

Glavni preduslovi za mjerjenje ostvarenja integracije Roma

- Uvesti jasno utvrđene i dobro strukturisane ciljeve, realistične ciljne vrijednosti, izvodljive vremenske okvire i planiranu raspodjelu budžetskih sredstava za integraciju Roma.
- Uvesti odgovarajuće indikatore i pouzdane razložene statističke podatke.

Postojeće slabosti

- Ciljevi, uključujući i ciljeve uticaja, ishoda, rezultata i produkata (izlaznih parametara) produkta, nijesu adekvatno strukturisani.
- Na nekim nivoima, ciljevi nijesu definisani ili su postavljeni neadekvatni ciljevi. Ovo posebno važi za postavljanje ciljnih vrijednosti.
- Vremenski okviri nijesu jasno utvrđeni (ostaje nejasno da li se odnose na određenu godinu ili cijeli period važenja planskog dokumenta politike).
- Postavljene ciljne vrijednosti često su nerealne, a i ponekad se uopšte i ne postavljaju.

Postojeće slabosti

- Izvor finansiranja je neprecizan (planirani budžeti ne odgovaraju usvojenoj raspodjeli budžeta nadležnih institucija).
- Neadekvatni indikatori (ključni indikatori učinka) postavljaju se za cijelanac rezultata (uticaj, ishodi, rezultati i produkti).
- Postoji nedostatak razloženih statističkih polaznih i periodičnih podataka, posebno za osnovne mjere kao što je obrazovanje, stanovanje, zapošljavanje, zdravstvo i slično.
- Prisutna je snažna zavisnost od donatorskog finansiranja.
- Ne obavlja se analiza uticaja.

EU IPA II - EU support to Roma Integration Phase II (multi country)

Roma Integration is co-funded by

Izvršni rezime dokumenta

- Integracija Roma je dio ukupnog procesa integracije u EU
- Implementacija postojećih obaveza i dodjela potrebnih sredstava
- povećavanje kapaciteta i prakse vlada i civilnog društva u formulisanju, budžetiranju i praćenje politike integracije Roma.
- Jačanje regionalne saradnje i razmjenu iskustava o integraciji Roma
- implementacija relevantnih instrumenata politike koji se koriste za integraciju Roma u državama članicama EU
- Doprinosi EU i međunarodnim procesima relevantnim za integraciju Roma

Obrazloženje politike i analiza ključnih učesnika

1. Ugroženost Roma: Mnogi od 10-12 miliona Roma u Evropi suočava se sa predrasudama, netolerancijom, diskriminacijom i socijalnom isključenošću u svakodnevnom životu (marginalizacija loši socio-ekonomski uslovi).
2. 4 miliona Roma u ZB I Turskoj suočavaju se sa socijalnom isključenošću, segregacijom I marginalizacijom koja dovodi do nedostatka obrazovanja, hronične nezaposlenosti, ograničenog pristupa zdravstvenoj zaštiti, stanovanja i osnovnim uslugama, kao i siroko rasprostranjenim siromaštvom.
3. Okvir: EU Framework for National Roma Integration Strategies up to , koja se uključuje I na Strategiju proširivanja EU 2010-2011. Takođe, oslanja se na Strategiju za ZB iz 2018 godine: "Decisive efforts are needed to protect minorities and fight discrimination, notably against the Roma – for whom social inclusion should be more robustly promoted"
4. Aktivnosti na centralnom, regionalnom, EU I međunarodnom nivou
5. Ključni učesnici: Vlade, Nacionalne kontakt osobe za Rome i međuresorna tijela

Uskladjenost sa politikama

South East Europe 2020 Strategy

Multi-Country Indicative
Strategy Paper (2014- 2020)

National Roma integration
Strategies (government)

"EU Framework for National Roma
Integration Strategies up to 2020 "

Roma Integration
action

European Commission's
Enlargement Strategy of 2016

European Commission for
Roma integration

Copenhagen Criteria,
respect for and protection
of minorities.

Roma Integration is co-funded by

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

Logika formulisanja održive politike

- Ukupni cilj sa objektivno mjerljivim indikatorima i izvorima za verifikaciju
- Specifični cilj sa objektivno mjerljivim indikatorima, izvorima za verifikaciju i prepostavkama
- Rezultati sa objektivno mjerljivim indikatorima, izvorima za verifikaciju i prepostavkama
- Aktivnosti koje su vezane za ukupni cilj
- Definisanje ekonomskih, političkih i socijalnih rizika

Logika formulisanja održive politike

- Preduslovi za implementaciju
- Uloge i obaveze
- Metode implementacije i vrste finansiranja
- Mjerenje indikatora: naziv indikatora, podatak prije strategije, cilj, finalni cilj, izvor informacija
- Održivost
- Komuniciranje i vidljivost

Roma Integration is co-funded by

RomaIntegration

ODGOVORNO BUDŽETIRANJE PREMA ROMIMA

TIVAT, 9-10. MAJ 2019.

